

Selectiereglement voor de benoeming van de leden van de raad van bestuur van het Vlaams Mensenrechteninstituut en hun opvolgers

(aangenomen door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 23 november 2022)

Artikel 1. Algemene bepaling

Het Vlaams Parlement verkiest de elf stemgerechtigde leden van de raad van bestuur van het Vlaams Mensenrechteninstituut en selecteert onder de kandidaten vier opvolgers, op voordracht van de commissie bevoegd voor het gelijkheidsbeleid, hierna de commissie.

Bij voortijdige beëindiging van een mandaat van een stemgerechtigd lid van de raad van bestuur, duidt het Vlaams Parlement de opvolger aan die dit lid vervangt.

Artikel 2. Werkgroep

De commissie kan beslissen onder haar vaste en plaatsvervangende leden een werkgroep op te richten die bestaat uit de commissievoorzitter en één vertegenwoordiger van elke in de commissie vertegenwoordigde erkende fractie (hierna: “de werkgroep”). De werkgroep vergadert met gesloten deuren. De werkgroep is bevoegd om in een aantal stadia van de procedure een voorstel aan de commissie te doen, maar heeft geen beslissingsbevoegdheid. De werkgroep kan alleen een voorstel doen als de meerderheid van de leden van de werkgroep aanwezig is.

Artikel 3. Ontvankelijkheidsonderzoek en selectie op geschreven stukken

De commissie neemt kennis van de ingediende kandidaturen en beoordeelt, in voorkomend geval op voorstel van de werkgroep, de ontvankelijkheid ervan. De personen die een ontvankelijke kandidatuur hebben ingediend, worden uitgenodigd op een hoorzitting in deze commissie.

Wanneer het aantal kandidaturen meer bedraagt dan het dubbel van het aantal te verkiezen bestuursleden kan de commissie, in voorkomend geval op voorstel van de werkgroep, een eerste selectie van kandidaten door te voeren op basis van de ingediende dossiers, met toepassing van de decretaal bepaalde criteria. In dat geval worden uitsluitend de geselecteerde kandidaten uitgenodigd op een hoorzitting.

De commissie kan beslissen dat het bij een hernieuwing van het mandaat niet nodig is om de betrokken kandidaat opnieuw te horen. Dit geldt eveneens ten aanzien van kandidaten die in dezelfde zittingsperiode reeds gehoord werden naar aanleiding van een eerdere oproep tot kandidaatstelling. Onverminderd de toepassing van het eerste en tweede lid hoort de commissie de betrokken kandidaten in deze gevallen toch als zij er uitdrukkelijk om verzoeken.

Artikel 4. Hoorzitting

De kandidaten worden gehoord op een dag die de commissie bepaalt.

De hoorzitting verloopt in openbare zitting. Onverminderd de toepassing van de relevante bepalingen uit het Reglement van het Vlaams Parlement mogen de toehoorders op de publiekstribune of de media geen audio- of audiovisuele opnames maken van de hoorzitting.

De kandidaten mogen zelf niet aanwezig zijn in de commissiezaal op het ogenblik dat andere kandidaten gehoord worden.

De hoorzitting wordt door het Vlaams Parlement niet uitgezonden of gestreamd. Met het oog op het opstellen van een verslag worden er wel geluidsopnamen gemaakt.

De kandidaat die niet komt opdagen, wordt geacht te verzaken aan zijn kandidatuur, behoudens in geval van overmacht.

Artikel 5. Besloten beraadslaging

De commissie beraadslaagt achter gesloten deuren over de voordracht van kandidaat-bestuurders en hun opvolgers.

Artikel 6. Besluitvorming op basis van voorstel werkgroep

Bij de keuze van de kandidaten voor voordracht als lid van de raad van bestuur van het Vlaams Mensenrechteninstituut of als opvolger hiervan streeft de commissie naar een maximaal parlementair draagvlak. Hiertoe kan in voorkomend geval aan de werkgroep opgedragen worden een voorstel van gehele of gedeeltelijke voordrachtenlijst te formuleren.

Bij geheime stemming beslist de commissie over het voorstel van voordrachtenlijst.

Artikel 7. Besluitvorming op basis van stemming over individuele kandidaten

Indien ingevolge de toepassing van de procedure, bedoeld in artikel 6, de commissie geen of slechts een gedeeltelijke voordrachtenlijst heeft aangenomen, gaat de commissie voor de overige kandidaat-bestuurders en opvolgers over tot een geheime stemming volgens de volgende procedure.

De kandidaten worden in alfabetische volgorde opgenomen op een stembiljet. Het stembiljet bevat volgende gegevens:

- De naam en voornaam van de kandidaat;
- het geslacht,
- in voorkomend geval, de vermelding te komen uit de academische wereld, de gerechtelijke wereld, of verenigingen die de bescherming van de mensenrechten beogen,
- in voorkomend geval, de vermelding dat de kandidaat woont of werkt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of anderszins een aantoonbare band heeft met dit gebied.

Volgende kandidaten worden niet opgenomen op het stembiljet:

- 1° de kandidaten van wie de kandidatuur onontvankelijk verklaard werd,
- 2° de kandidaten die in voorkomend geval door de commissie ingevolge de procedure, bedoeld in artikel 3, tweede lid, niet geselecteerd werden,
- 3° de kandidaten die afstand gedaan hebben van hun kandidatuur, en
- 4° de kandidaten die door de commissie ingevolge de procedure, bedoeld in artikel 6, reeds voorgedragen worden.

De leden van de commissie kunnen op elke kandidaat één stem uitbrengen, en in totaal maximaal zoveel stemmen als er nog voor te dragen bestuursleden en opvolgers zijn.

Artikel 8. Vaststelling resultaat en rangschikking kandidaten

De commissievoorzitter stelt het resultaat van de stemming vast. Hierbij worden de kandidaten gerangschikt volgens het aantal behaalde stemmen.

Artikel 9. Bepaling van de voor te dragen leden van de raad van bestuur

De commissie bepaalt eerst de kandidaten die zij als lid van de raad van bestuur van het Vlaams Mensenrechteninstituut voordraagt.

De kandidaten worden geselecteerd in volgorde van hun rangschikking, onder voorbehoud van de volgende voorwaarden:

- het maximaal aantal te begeven mandaten binnen de categorie waartoe de kandidaat behoort, is nog niet bereikt; en
- de voordracht van de kandidaat doet geen afbreuk aan het genderquotum; en
- de kandidaat moet minstens de stem krijgen van een derde van de aanwezige commissieleden.

Voor de kandidaten die tot meerdere categorieën behoren, wordt rekening gehouden met de meest nuttige categorie.

Wanneer meerdere kandidaten die voldoen aan de in het tweede lid bepaalde voorwaarden een gelijk aantal stemmen behalen, geldt achtereenvolgens de volgende voorkeursregeling:

- a) voor zover er nog geen kandidaat geselecteerd is die woont of werkt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad of anderszins een aantoonbare band heeft met dit gebied, heeft de kandidaat die aan die voorwaarde voldoet voorrang;
- b) indien alle kandidaten geselecteerd kunnen worden met respect voor de door de decreetgever opgelegde evenwichten wordt de voorkeur gegeven aan de kandidaat die behoort tot de categorie van de academische wereld, gerechtelijke wereld of verenigingen die de bescherming van de mensenrechten beogen die op dat ogenblik het minst aantal geselecteerde kandidaten telt, en, subsidiair, de kandidaat van het geslacht dat op dat ogenblik het minst vertegenwoordigd is bij de reeds geselecteerde kandidaten;
- c) de oudste kandidaat.

Artikel 10. Besluitvorming op basis van stemming over individuele kandidaten voor de selectie van opvolgers

De commissie bepaalt vervolgens de kandidaten die zij als opvolger voordraagt. Hiervoor komen in aanmerking de vier niet-geselecteerde kandidaten die overeenkomstig de voorwaarden bepaald in artikel 9 het gunstigst gerangschikt zijn.

Artikel 11. Verslaggeving

Er wordt een verslag gemaakt van de werkzaamheden die de commissie met toepassing van dit reglement verricht, en m.n. de beslissingen die ze ten aanzien van individuele kandidaten neemt met hun materiële motivering, de hoorzittingen, de besluitvorming met de uitslag van alle stemmingen, en de aangenomen voordrachtenlijst.

Artikel 12. Informatie voor de Vlaamse volksvertegenwoordigers

Het verslag, vermeld in artikel 11, wordt, samen met de kandidaatstellingen en curricula van de door de commissie voorgedragen leden van de raad van bestuur en de opvolgers ter inzage gelegd van de Vlaamse volksvertegenwoordigers tot op het ogenblik van agendering van de benoeming in de plenaire vergadering.

Via de mededelingen aan plenaire vergadering op intranet wordt de voordrachtenlijst onder de volksvertegenwoordigers verspreid.

Artikel 13. Besluitvorming in de plenaire vergadering

De plenaire vergadering spreekt zich in een enkele, geheime stemming uit over de door de bevoegde commissie voorgedragen lijst van leden van de raad van bestuur van het VMRI en hun opvolgers. Indien de ontwerplijst met volstrekte meerderheid van uitgebrachte stemmen is aangenomen, zijn de bestuurders benoemd en de opvolgers aangeduid.

Indien er na deze stemming nog mandaten van bestuurder of opvolger vacant blijven, beslist de plenaire vergadering tot een nieuwe, eventueel selectieve, oproep tot kandidaatstelling.

Indien de plenaire vergadering de door de bevoegde commissie voorgedragen lijst verwierpt, verwijst ze het dossier terug naar de bevoegde commissie met het oog op een nieuwe voordracht of beslist ze zelf op een volgende vergadering volgens een procedure die door het Uitgebreid Bureau bepaald wordt.